

ข่าวกระทรวงการคลัง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร. 2739783 โทรสาร 2739408

ฉบับที่ 94/2542

วันที่ 13

สิงหาคม 2542

เรื่อง ความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน(14 สิงหาคม 2541)

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบต่อแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังเสนอเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2541 นั้น บัดนี้กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนดังกล่าวผ่านไปหนึ่งปีแล้ว จึงขอรายงานความคืบหน้าให้ทราบโดยทั่วกันดังต่อไปนี้

1. หลักการและเหตุผลของการออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541

ในช่วงกลางปี 2541ระบบสถาบันการเงินไทยไม่สามารถทำงานได้ และมีความเสี่ยงต่อการล้มลง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีผลขาดทุนสูง และไม่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง เพราะนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศขาดความมั่นใจในเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลกซึ่งยังคงมีความผันผวนสูง นักลงทุนจำนวนมากเชื่อว่าสถาบันการเงินไทยส่วนใหญ่จะต้องถูกทางการแทรกแซง ถูกลดทุน และกลายเป็นสถาบันการเงินของรัฐบาลในที่สุด จึงไม่ต้องการลงทุนในสถาบันการเงินเหล่านี้ ดังจะเป็นได้จากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของหมวดธนาคารและหมวดเงินทุน และหลักทรัพย์ที่ปรับตัวลดลงอย่าง รวดเร็ว ([แผนภาพที่ 1](#)) ผู้ฝากเงินก็ขาดความมั่นใจ ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินฝากระหว่างสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ระบบสถาบันการเงินไทยไม่สามารถทำงานได้นี้ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องของผู้ผลิตและผู้บริโภค การใช้จ่าย ภาคเอกชนหยุดชะงัก และสภาพคล่องก็ไม่สามารถถ่ายเทไปสู่ภาคเศรษฐกิจจริง เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ความเห็นชอบต่อแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ (1) ให้รัฐบาลช่วยเพิ่มทุนแก่สถาบันการเงินเอกชน ให้มีทุนเพียงพอต่อการปล่อยสินเชื่อ และรองรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินเชื่อต่อคุณภาพ (2) สร้างหลักประกันว่าระบบสถาบันการเงินไทยจะไม่ล้มลงเพราะมีแหล่งเงินทุนทางการรองรับ และ (3) กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง

มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 เป็นเพียงส่วนหนึ่งของมาตรการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินที่รัฐบาลได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง โดยมาตรการ 14 สิงหาคม 2541มุ่งที่จะแก้ปัญหาการขาดเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ ของระบบสถาบันการเงินนั้น รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการอื่น ไปพร้อมกัน อาทิเช่น ในส่วนของการแก้ปัญหาสินเชื่อต่อคุณภาพ รัฐบาลได้สนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ผ่านการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียม เนียมสำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งภาครัฐและเอกชน การดำเนินการออกกฎหมายว่าด้วยการบังคับหลักประกัน และการดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวโดยเร็ว ในส่วนของการกำกับดูแลและสถาบันการเงินนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ปรับปรุงกฎเกณฑ์ และระบบการตรวจสอบ และกำกับดูแลและสถาบันการเงินให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2. องค์ประกอบของมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 และความคืบหน้าของการดำเนินการ

มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ประกอบด้วยมาตรการสองกลุ่มหลัก คือ (1) มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบันการเงิน และ (2) การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง และการปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยมีความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการข้างต้นดังนี้

2.1 มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบันการเงิน

มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบันการเงิน ประกอบด้วยโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งและเงินกองทุนชั้นที่สองสำหรับ สถาบันการเงินที่เหลืออยู่ในวงเงิน 300,000 ล้านบาท โดยมีระยะเวลาขอรับความช่วยเหลือประมาณสองปีเศษ คือจนถึง สิ้นปี 2543 โดยสถาบันการเงินที่สนใจจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง และคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินกำหนดเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่รัฐบาล

สถาบันการเงินที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการนี้ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่เหลืออยู่ โดยในส่วนของธนาคารพาณิชย์นั้น โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง มีจุดประสงค์ที่จะช่วยธนาคารพาณิชย์เอกชน 8 แห่ง¹ ตั้งแต่วันที่ มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2542 นั้น กระทรวงการคลังได้ช่วยเพิ่มทุนให้แก่ สถาบันการเงินตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สองรวมทั้งหมด 4 แห่ง(รวม 9 คำขอ) คิดเป็นวงเงิน 38,396 ล้านบาท(ตารางที่ 1) โดยแบ่งเป็นเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง 35,500 ล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่สอง 2,896 ล้านบาท และในขณะนี้ มีสถาบันการเงินที่ได้ยื่นขอรับความช่วยเหลือจากกระทรวงการคลังแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาอีก 11 แห่ง(รวม 23 คำขอ) รวม เป็นวงเงินประมาณ 42,417 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นการขอรับความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง 20,924 ล้านบาท และตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สอง 21,493 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินที่กระทรวงการคลังได้ช่วยเพิ่มแล้ว และวงเงินที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ทั้งสิ้นประมาณ 80,813 ล้านบาท

แม้ว่า การให้ความช่วยเหลือเพิ่มทุน โดยตรงของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาจะคิดเป็นเพียงงบประมาณร้อยละ 27 ของวงเงิน 300,000 ล้านบาท ที่ได้เตรียมไว้สำหรับระยะเวลา 2 ปีเศษ แต่ มาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ได้สร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ว่าระบบสถาบันการเงินไทยจะไม่ล้มลง เนื่องจากมีแหล่งเงินทุนทางการรองรับ ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของหมวดธนาคาร และหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ที่ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตราบจนจุดต่ำสุดในเดือนสิงหาคม 2541(แผนภาพที่ 1) ความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นนี้ ได้ช่วยให้สถาบันการเงินเอกชนสามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง โดยธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนเอกชนสามารถเพิ่มทุนได้ทั้งสิ้นถึง 250,771 ล้านบาท นับตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2541 ถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542 และกำลังอยู่ในระหว่างการเพิ่มทุนอีกถึง 67,995 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

การที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนส่วนใหญ่สามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลนี้ นับเป็นผลสำเร็จที่ดีกว่าการเพิ่มทุน โดยอาศัยความช่วยเหลือจากรัฐบาล เนื่องจากไม่เป็นภาระต่อประชาชนผู้เสียภาษีอากร อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ยังคงเปิดโอกาสให้

¹ ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 มีธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น 16 แห่ง แบ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐแต่เดิม 6 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ที่ถูก ธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงเพิ่มเติมในวันที่ 14

สิงหาคม 2541 2 แห่ง และธนาคารพาณิชย์เอกชนที่เหลืออยู่ 8 แห่ง ซึ่งในขณะนี้ มี 2 ธนาคารที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ และอีก 1 ธนาคารได้ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงภายหลังจากออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 และอยู่ระหว่างการดำเนินการขาย ดังนั้นจึงเหลือเพียงธนาคารพาณิชย์เอกชน 5 แห่งที่จะขอความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งของรัฐบาลได้หากต้องการ ทั้งนี้มีธนาคารขนาดใหญ่หนึ่งแห่งได้รับความช่วยเหลือเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งแล้ว และอีกหนึ่งแห่งได้ยื่นขอความช่วยเหลือเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งแล้ว และกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาสถาบันการเงินที่สนใจขอใช้วงเงินที่เหลืออยู่ตามโครงการช่วยเพิ่มทุน ชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สองได้จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิม

ตารางที่ 1 สรุปการให้ความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนของรัฐบาล ณ วันที่ 11 สิงหาคม 2542

ตารางที่ 2 สรุปการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน 1 มกราคม 2541-31 กรกฎาคม 2542

ในส่วนของการเพิ่มทุนตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง และชั้นที่สองนั้น รัฐบาลได้พยายามรักษาผลประโยชน์ของประชาชนมากที่สุด โดยใน โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สองรัฐบาลจะได้รับผลตอบแทนร้อยละ 1 จากการเข้าช่วยเพิ่มทุน ส่วนโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่งนั้น รัฐบาล จะเพิ่มทุนในรูปแบบหุ้นบริมสิทธิ์และสถาบันการเงินที่ขอความช่วยเหลือจะต้องตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของ ธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน เพื่อรองรับความเสียหายที่ได้เกิดขึ้นมาแล้ว นอกจากนี้ เมื่อระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคงและราคาหุ้นของสถาบัน การเงินเหล่านี้มีราคาสูงขึ้น รัฐบาลก็จะได้รับเงินคืนโดยเร็ว ดังจะเห็นได้จากกรณีของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ที่มีผู้ร่วมลงทุนมาขอซื้อหุ้นคืนจากรัฐบาลแล้ว ประมาณ 1,000 ล้านบาทนับถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542 เนื่องจากรัฐบาลเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมลงทุนสามารถซื้อหุ้นในส่วนของรัฐบาลได้ในราคาต้นทุน ภายในระยะเวลา 3 ปีแรกของการร่วมลงทุน

2.2 การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง และการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

ในวันที่ 14 สิงหาคม 2541 นอกจากคณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในมาตรการช่วยเพิ่มเงินกองทุนให้แก่สถาบันการเงินแล้ว ยังให้ความเห็นชอบ กับแนวทางแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง ซึ่งประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์ 6 แห่ง และบริษัทเงินทุนอีก 12 แห่ง โดยมีจุดประสงค์หลักที่จะขายสถาบันการเงินส่วนใหญ่คืนให้แก่ภาคเอกชน เพื่อลดบทบาทของรัฐบาลในการประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน และเนื่องจากการ แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกแทรกแซงส่วนหนึ่งได้อาศัยธนาคารกรุงไทยฯ เป็นเครื่องมือสำคัญ จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร ธนาคารกรุงไทยฯ ด้วยโดยมีรายละเอียดและความคืบหน้าของการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยกรรมฯ มีสินเชื่อด้อยคุณภาพในสัดส่วนที่สูงมากตั้งแต่ช่วงกลางปี 2542 จนฐานะการดำเนินงานของธนาคารไม่อยู่ใน วิสัยที่จะประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมั่นคง จึงเห็นควรให้โอนทรัพย์สินส่วนที่ดี เงินฝาก และหนี้สินของธนาคาร กรุงเทพฯ พาณิชยกรรมฯ ไปยัง ธนาคารกรุงไทยฯ และให้แปลงสถานะธนาคารกรุงกรุงเทพฯ พาณิชยกรรมฯ เป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (Asset Management Company-AMC) เพื่อ

บริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่เหลืออยู่

ธนาคารกรุงกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ และธนาคารกรุงไทยฯ ได้ดำเนินการโอนทรัพย์สินส่วนที่ตี (7,679.8 ล้านบาท) และเงินฝาก (24,260.0 ล้านบาท) ของธนาคารกรุงกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ ไปยังธนาคารกรุงไทยฯ เรียบร้อยแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม 2541 และได้จัดตั้งบริษัทบริหารหลักทรัพย์ กรุงกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ (กบส.) ขึ้น เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2542 โดยมีทุนจดทะเบียน 54,700 ล้านบาท และได้รับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ประมาณ 154,670 ล้านบาทจากธนาคารกรุงกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2542 เมื่อธนาคารกรุงกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ ดำเนินการโอนหลักประกันสินทรัพย์ให้ กบส. เรียบร้อยแล้ว จะคืนในอนุญาโตประกอบ การธนาคารพาณิชย์ให้แก่กระทรวงการคลังภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2542

2.2.2 ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน) ไม่มีเครือข่ายสาขารองรับการบริหารงานเพียงพอ จึงเห็นควรให้ควบรวมกิจการธนาคารแหลมทองฯ กับธนาคารรัตนสินฯ แล้วให้เพิ่มทุนแก่ธนาคารรัตนสินฯ ก่อนที่จะดำเนินการขายให้ผู้สนใจร่วมลงทุนต่อไป

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการควบรวมกิจการธนาคารแหลมทองฯ และธนาคารรัตนสินฯ เข้าด้วยกันเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 โดยรวม ทรัพย์สิน หนี้สิน เงินฝาก พนักงาน ระบบสาขา ระบบคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล และอื่นๆ เข้าด้วยกัน และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เพิ่มทุนให้ธนาคารรัตนสินฯ แล้ว จำนวน 15,065 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2541

ภายหลังการควบรวมกิจการ ธนาคารรัตนสินฯ ได้จ้างที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อดำเนินการขายกิจการธนาคารรัตนสินฯ ให้แก่ผู้สนใจร่วมลงทุน และในวันที่ 16 มีนาคม 2542 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการขาย และแนวทางการชดเชยลูกหนี้ด้วยคุณภาพให้แก่ธนาคารรัตนสินฯ และได้เปิดประมูลธนาคาร รัตนสินฯ รอบแรกระหว่างวันที่ 25 มีนาคม ถึง 4 พฤษภาคม 2542

คณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนในธนาคารรัตนสินฯ ซึ่งมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน ได้คัดเลือกผู้ร่วมลงทุนที่มีศักยภาพ รองแรกให้เข้าทำการตรวจสอบและประเมินมูลค่าสินทรัพย์อย่างละเอียด (Due diligence) เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 และให้ยื่นคำเสนอซื้อรอบสุดท้าย แล้วเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2542 ในขณะนี้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนฯ กำลังเจรจากับผู้ที่ได้ยื่นคำเสนอซื้อรอบสุดท้าย และคาดว่าจะคัดเลือกผู้ชนะการประมูลได้ภายในสิ้นเดือนสิงหาคม 2542

2.2.3 ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีเครือข่ายสาขาและฐานเงินฝากที่กว้างขวาง ซึ่งจะเป็นที่สนใจของผู้ลงทุนเอกชน จึงเห็นควรให้เพิ่มทุนธนาคารศรีนครฯ และธนาคารนครหลวงไทย แล้วขายให้แก่ผู้ร่วมลงทุนที่สนใจ ซึ่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เพิ่มทุนให้ ธนาคารศรีนครฯ แล้วจำนวน 39,190 ล้านบาทเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2541 และเพิ่มทุนให้ธนาคารนครหลวงไทยฯ แล้วจำนวน 31,400 ล้านบาท เมื่อ วันที่ 15 กันยายน 2541

ในการดำเนินการขายนั้น ธนาคารทั้งสองแห่งได้จ้างที่ปรึกษาทางการเงินตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2542 และหลังจากคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบใน แนวทางการขาย และแนวทางการชดเชยลูกหนี้ด้วยคุณภาพให้แก่ธนาคารทั้งสองแห่ง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2542 แล้ว จึงได้เปิดประมูลธนาคารทั้งสองแห่ง รอบแรก ระหว่างวันที่ 12 พฤษภาคม ถึง 14 มิถุนายน 2542

คณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ร่วมลงทุนในธนาคารนครหลวงไทยฯ และธนาคารศรีนครฯ ซึ่งมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธาน ได้คัดเลือกผู้ลงทุนที่มีศักยภาพรอบแรกแล้ว เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2542 เพื่อให้เข้าตรวจสอบและประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของธนาคารทั้งสองแห่งอย่างละเอียด ก่อนที่จะยื่นคำเสนอซื้อรอบสุดท้ายภายในวันที่ 4 ตุลาคม 2542 ทั้งนี้ คาดว่าจะปิดการเจรจาและให้ความเห็นชอบผู้ชนะการประมูลธนาคารทั้งสองแห่งได้ใน เดือนพฤศจิกายน 2542

2.2.4 ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากฐานเงินฝากของธนาคารมหานครฯ ได้ลดลงมากตั้งแต่ช่วงกลางปี 2541 ธนาคารมหานครฯ จึงอาจจะไม่เป็นที่ต้องการของผู้ลงทุนเอกชน ใดๆ ก็ดี ธนาคารมหานครฯ มีสาขาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งจะช่วยลดเครือข่ายสาขาของธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในต่างจังหวัด ธนาคารกรุงไทยฯ จึงตกลงรับโอนทรัพย์สิน เงินฝาก และหนี้สินทั้งหมด รวมทั้งพนักงานและระบบสาขาของธนาคารมหานครฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการรวมกิจการธนาคารมหานครฯ เข้ากับธนาคารกรุงไทยฯ แล้วโดยธนาคารกรุงไทยฯ ได้รับโอนทรัพย์สิน(284,532 ล้านบาท) เงินฝาก (96,692 ล้านบาท) และหนี้สินทั้งหมด (187,840 ล้านบาท) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2541 และได้รับโอนพนักงานธนาคารฯ จากทั้งสำนักงานใหญ่ และสาขาทั้งหมด 101 สาขา รวม 3,468 คนมาเป็นพนักงานธนาคารกรุงไทยฯ เชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายระหว่าง สองธนาคาร และปรับระบบงานของธนาคารมหานครฯ เข้าสู่ระบบของธนาคารกรุงไทยฯ เรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2542

2.2.5 ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง 12 แห่ง

เพื่อให้บริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซง และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) สามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์อื่นได้ จึงเห็นควรให้ ควบรวมกิจการบริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซงทั้ง 12 แห่งเข้ากับ บงล.กรุงไทยธนกิจฯ และธนาคารสหธนาคารฯ ในลักษณะเดียวกันกับการควบกิจการของ ธนาคารแหลมทองฯ กับธนาคารรัตนสินฯ โดยให้มีสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ใหม่ภายใต้การบริหารของผู้บริหาร บงล.กรุงไทยธนกิจฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) โดยแปรสภาพมาจากธนาคารสหธนาคารฯ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2541 และได้ รวมกิจการของบริษัทเงินทุนที่ถูกแทรกแซงทั้ง 12 แห่ง และ บงล. กรุงไทยธนกิจฯ เข้ากับธนาคารไทยธนาคารฯ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2542 โดยธนาคาร ไทยธนาคารฯ ได้รับโอนพนักงานมาทั้งสิ้น 2,899 คน

เพื่อให้ธนาคารไทยธนาคารฯ มีเงินกองทุนเพียงพอต่อสินทรัพย์ที่รับโอนมาทั้งหมด 157,578 ล้านบาท กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จึงได้เพิ่มทุนให้ธนาคารไทยธนาคารฯ จำนวน 37,068 ล้านบาทเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 และธนาคารกรุงไทยฯ ได้เพิ่มทุนจำนวน 8,500 ล้านบาทให้แก่ บงล.กรุงไทยธนกิจฯ แล้วด้วยเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2542

2.2.6 การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากการโอนกิจการของธนาคารมหานครฯ ทั้งหมด และการโอนสินทรัพย์ดี หนี้สิน และเงินฝากของธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยกรรมฯ ไปยังธนาคาร กรุงไทยฯ ส่งผลให้ธนาคารกรุงไทยฯ มีขนาดใหญ่ขึ้นมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างการบริหารงานของธนาคาร ธนาคารกรุงไทยฯ จึงได้ดำเนินการ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารและปรับโครงสร้างองค์กรมาอย่างต่อเนื่องไป

พร้อมๆ กับการรับโอนกิจการและทรัพย์สินจากธนาคารทั้งสองแห่ง

ในช่วงระยะเวลาประมาณหนึ่งปีที่ผ่านมา ธนาคารกรุงเทพฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการธนาคารใหม่ โดยกรรมการทั้งหมดมาจากภาคเอกชน นอกจากกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้จัดการใหม่ จัดตั้งคณะกรรมการสินเชื่อ (Credit Committee) และคณะกรรมการ ตรวจสอบ (Audit Committee) ปรับระบบงานออกเป็น 7 สายหลัก และจัดตั้งฝ่ายบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ (Asset Management Department) เพื่อ บริหารลูกหนี้ ด้วยคุณภาพของธนาคาร และในขณะนี้กำลังดำเนินการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (AMC) เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ ธนาคารอีกทางหนึ่งด้วย

ทั้งนี้ เพื่อให้ธนาคารกรุงเทพฯ มีเงินกองทุนเพียงพอรองรับสินทรัพย์ที่รับโอนมาจากทั้ง ธนาคารมหานครฯ และธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ และรองรับการ แก้ปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพ ของธนาคารเอง กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จึงได้เพิ่มทุนให้ธนาคารกรุงเทพฯ จำนวน 77,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2541 และกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการเพิ่มทุนอีก 108,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มทุนได้เสร็จสิ้นภายในเดือนสิงหาคม 2542

โดยสรุป การดำเนินการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทย แทรกแซง ตามแนวทางข้างต้นนั้น มีความซับซ้อนไปมาก แม้ว่าจะล่าช้ากว่ากำหนด การเดิมอยู่บ้าง ทั้งนี้เพราะเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หนี้สิน และบุคคลากรจำนวนมาก ซึ่งต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนทางบัญชี และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ ในส่วนของการดำเนินการขายสถาบันการเงินนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานอย่าง ละเอียด และเปิดโอกาส ให้นักลงทุนที่สนใจมีเวลาตรวจสอบสถาบันการเงินเหล่านี้เพียงพอ เพื่อให้ ทางการได้รับผลตอบแทนสูงสุด และให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส จึงทำให้ล่าช้าจาก กำหนดการเดิมบ้าง เช่นเดียวกัน

3. ผลของการดำเนินการตามมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ต่อระบบสถาบันการเงิน ไทยในปัจจุบัน

ภายหลังจากการออกมาตรการ 14 สิงหาคม 2541 ผู้ฝากเงินและนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศมีความมั่นใจต่อระบบการเงินไทยเพิ่มสูงขึ้นมาก โครง การช่วยเพิ่มเงินกองทุนของรัฐบาล ได้ช่วยลดความเสี่ยงที่ระบบสถาบันการเงินไทยจะล้มลง ผู้ฝากเงินและนักลงทุนกลับมามีความ มั่นใจในอนาคตของระบบ สถาบันการเงินไทยอีกครั้งหนึ่ง ส่งผลให้ผู้ฝากเงินหยุดเคลื่อนย้ายเงิน ฝากระหว่างสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเอกชนส่วนใหญ่สามารถเพิ่มทุนได้จาก ตลาดด้วย ตนเอง โดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยสถาบันการเงินเอกชนได้เพิ่มทุนไปแล้ว 250,771 ล้านบาท ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2541จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2542(ตารางที่ 2) และ กำลังอยู่ระหว่างการเพิ่มทุนอีกประมาณ 67,995 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะ ดำเนินการเสร็จภายใน ระยะเวลา 1-2 เดือนข้างหน้า และถ้านับรวมถึงสถาบันการเงินที่รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ด้วยแล้ว สถาบันการเงินไทยทั้งระบบ ได้เพิ่มทุนถึง 504,614 ล้านบาท ในอีก 1-2 เดือนข้างหน้า รวมเป็นเงิน ทุนที่เพิ่มไปแล้วและกำลังอยู่ในระหว่างการเพิ่มทุนตั้งแต่ 14 สิงหาคม 2541 เป็น ต้นมาถึง 685,522 ล้านบาท

นอกจากจะดูความมั่นใจต่อระบบสถาบันการเงินไทยได้จากความสำเร็จในการเพิ่ม ทุนแล้ว ยังจะสามารถดูได้จากดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้ตกลงถึงจุดต่ำสุดใน เดือนสิงหาคม 2541 และได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา(แผนภาพที่1) ในขณะนี้ มูลค่าหลักทรัพย์ของหมวดธนาคารพาณิชย์ และหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าหลักทรัพย์ทั้งตลาด ดังนี้ ถ้านักลงทุนไม่มี ความมั่นใจในระบบสถาบันการเงิน และคิด ว่าราคาหลักทรัพย์กลุ่มนี้จะยังคงลดลงอย่างต่อเนื่องแล้ว คงจะเป็นการยากที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์

ของทั้งตลาด จะสามารถปรับตัวขึ้นได้ในช่วงครึ่งปีแรกของปีนี้

ความสามารถในการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินไทยตลอดช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา ทำให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพ โดยธนาคารพาณิชย์เอกชนไทยได้ตั้งสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2542 ไว้กว่าร้อยละ 70 ของเกณฑ์การตั้งสำรองเต็มจำนวน ณ สิ้นปี 2543 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 40 สำหรับสิ้นเดือนมิถุนายน 2542 ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด² เงินกองทุน ของสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้นนี้ ยังได้ช่วยให้สถาบันการเงินสามารถรับความเสียหายจากการระดมหนี้ได้เพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้มีการระดมหนี้ของธนาคารพาณิชย์เอกชน สำเร็จเพิ่มขึ้นมากในช่วงที่ผ่านมา(แผนภาพที่ 2) และเมื่อสถาบันการเงินสามารถระดมหนี้ได้สำเร็จเพิ่มขึ้นความ จำเป็นที่จะต้องตั้งสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญก็จะลดลงตามลำดับ

เงินกองทุนที่เพิ่มขึ้นของสถาบันการเงินยังมีผลสำคัญช่วยให้สถาบันการเงินกลับมาทำหน้าที่ได้อีกครั้งหนึ่ง ให้สามารถปล่อยสินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ดี เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้ชัดจากการแข่งขันให้สินเชื่อที่อยู่อาศัย การให้สินเชื่อการค้าเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้ทั้งการนำเข้าและส่งออกเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีนี้ นอกจากนี้ ยอดการอนุมัติสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยก็ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับ(แผนภาพที่ 3)³

แม้ว่ามาตรการ 14 สิงหาคม 2541 จะช่วยให้ระบบสถาบันการเงินไทยไม่ล่มลง และสามารถเพิ่มทุนได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ตาม แต่ระบบสถาบันการเงินไทยก็ยังมีปัญหาซึ่งรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขต่อ โดยเจาะปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพซึ่งยังคงอยู่ในอัตราสูง โดยกระทรวงการคลังจะร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งให้เกิดการระดมหนี้มากขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้ลูกหนี้ด้อยคุณภาพกลับมาเป็นลูกหนี้ที่มีคุณภาพครั้งหนึ่ง

² ธนาคารพาณิชย์ของรัฐที่อยู่ระหว่างการดำเนินการขายนั้น ไม่จำเป็นต้องตั้งสำรองครบเต็มจำนวน เนื่องจากรัฐบาล จะทยอยชดเชยความเสียหายให้ภายหลังจากที่ได้ขายให้แก่นักลงทุนใหม่แล้ว

³ ข้อมูลสินเชื่อคงค้างของธนาคารพาณิชย์ที่ลดลงถึงร้อยละ 7.7 ในเดือนมิถุนายน 2542 (เมื่อคิดในอัตราปีต่อปีนั้น) เป็นข้อมูลที่รวมการปล่อยสินเชื่อของกิจการวิเทศธนกิจ (BIBF) ซึ่งลดลงเนื่องจากค่าเงินบาทที่แข็งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นผลมาจากความสามารถในการ ออกตราสารหนี้ในประเทศ โดยตรงของภาคธุรกิจ โดยไม่ต้องใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งรวมกันถึงประมาณ 35,000 ล้านบาท ในช่วงครึ่งปีแรกของ ปี 2542 เมื่อเทียบกับเพียง 8,600 ล้านบาทตลอดปี 2541

Posted 17 Aug 1999

